

ZLATOPOLJČAN

JUNIJ 2010

LETO XXI

slika Zlatega polja - olje slikarja samouka Antona Kristana

IZ VSEBINE:

- pogovor z podžupanom
- Mediacijsko središče v Kranju
- nasveti za varčno rabo energije
- ulica Zlato polje včasih
- nekaj o zvezdah in še mnogo več ...

*Spoštovane krajanke in cenjeni krajanj Zlatega polja!
Iskrene čestitke ob krajevnem prazniku.*

*za svet KS Zlato polje
Karel Piškur – predsednik*

Beseda krajanke in krajanom

Ledeni možje so mimo, Zofka je letos tudi dala svoje pravi čas, dnevi so se podaljšali in spet je tu junij, čas, ko praznujemo obletnico ustanovitve naše krajevne skupnosti (9. 6. 1964). V tem času vsako leto izdamo naše glasilo Zlatopoljčan, navadno prve dni junija. Tokrat smo z izdajo počakali toliko, da se je odvilo naše praznovanje, o katerem poročamo v posebnem članku.

Kaj naj povem?

O dobrih stvareh:

Letošnja dokaj dolga zima pa bolj klavrna pomlad nista bila pravi čas za uresničevanje česa konkretnega, zato pa je maj vseeno prinesel toliko lepih dni, da so se dela v naši KS, ki so bila za letos načrtovana, začela in večinoma tudi že končala. Kar nekaj metrov steza oz. pešpoti med bloki je bilo prenovljenih ali na novo tlakovanih, nekaj na zgornjem in nekaj na spodnjem Zlatem polju, večina del pa je bila izvedena v južnem delu naše krajevne skupnosti – nekaj obnovljenih parkirnih mest med bloki na ulici Zlato polje, nov ekološki otok za blokom Zlato polje 3e, preplastitev z asfaltom na izteku savskega drevoreda na struževsko cesto, nekaj zaslug pa imamo tudi pri izdelavi betonskih stopnic namesto blatne steze med Staro cesto in obvoznico pod stavbo kranjske Davčne uprave, ki jo naši krajanj in ostali pešci gotovo uporabljate na poti proti Supernovi ali na železniško postajo.

Dokončana je bila tudi ograja ob parkirišču pri Tehniškem šolskem centru in po izjavah nekaterih krajanov že čutijo pozitiven vpliv na bivalni del Kidričeve na lihi strani, kar je bil tudi osnovni namen postavitve.

Največja letošnja investicija je bila delna rekonstrukcija klanca pri Lidlu v sosesko blokov na ulici Zlato polje z izgradnjo pločnika. Cestišče, bolj pregleden in varneje speljan ovinek in spodobno širok pločnik med bloki in križiščem pri Lidlu sta dala temu območju povsem drug videz in kar je še posebej pomembno, večjo varnost za pešce in za voznike.

O tistih, kjer so pomisleki:

Uspelo nam je tudi doseči obžaganje nekaterih dreves, nekaj pa jih je tudi padlo, na žalost, saj je vsako drevo dragoceno. S tem se ni težko strinjati, kompromisi so tu težko uresničljivi in vsaka stran ima svoj prav – občina je odgovorna za škodo, ki jo povzroča njena lastnina, pa naj bo to cesta, pločnik ali drevo. Nekajkrat se je zgodilo celo na našem ozemlju, da se je drevo podrlo in naredilo škodo (na avtomobilih, strehah, žlebovih), tudi večje veje so že padale s starih dreves, obteženih s snegom in ledom ali močnim vetrom. Občina je za odstranjenno drevo (gledičija) že posadila dve novi - upamo, da bosta lepo rasli. V savskem drevoredu pa je samovoljno nek občan podrl nekaj dreves na zemljišči v lasti občine, česar ne bi smel početi, saj je to poseg v tujo lastnino.

In še o nerešenih težavah:

Menda pa se prav na tem delu pojavlja problem, da vse preveč voznikov išče bližnjice tako z obvoznice do Struževa kot kar tako do Koroške ceste, dostikrat tudi tovornjaki in celo vlačilci, ki se potem komaj izmotajo na T križišču pri hiši Zlato polje 6.

Tudi krajan ob Savskem drevoredu opozarjajo, da je cesta tam tako ozka, da se še osebna avtomobila ne moreta povsod srečati, kaj šele, če se tam znajde tovorno vozilo, ki nima tam kaj početi. Hitrostne ovire so sicer nameščene, ena tudi obnovljena, ker stara ni "preživela" zime, vendar je prometa enostavno preveč in preveč brezobzirnih voznikov med njimi prav tako. Struževo je z novimi bloki dobilo kar nekaj novih krajanov, ki jim Savski drevored verjetno pomeni najkrajšo pot do službe in doma. Prometni znak sicer dovoljuje motorni promet za lokalno prebivalstvo, vendar se tega skoraj nihče ne drži.

In kaj naš še čaka?

V naslednjih mesecih se moramo pripraviti tudi za lokalne volitve, jeseni bomo volivci ponovno šli na volišča izbirat nove občinske svetnike, župana ali morda županjo – kdo ve, naša krajanka Hermina Krt z ulice Zlato polje zna temeljito mešati štrene ostalim kandidatom. Volilo se bo tudi člane sveta naše krajevne skupnosti.

Zato vas tudi vabimo, da s svojimi predlogi sodelujete pri kandidiranju za člane sveta KS ali za svet Mestne občine Kranj, saj doslej praktično tam nismo imeli predstavnika.

Kaj lahko storite Vi?

Deset ljudi lahko s podpisi kandidira svojega kandidata za člana sveta KS, in več kot bo kandidatov, boljša bo izbira in boljši bo svet KS, ki bo izvoljen. Ne omahujte, najдите med seboj nekoga, ki mu že zdaj ni vseeno, kaj se dogaja okrog njega (nje) in ga/jo pregovorite v kandidaturo za svet KS ali Mestne občine Kranj.

Natančnejša navodila za kandidiranje najdete na spletni strani Mestne občine Kranj, kjer so objavljeni tudi obrazci za zbiranje podpisov skupin, ki predlagajo kandidate.

In tisti, ki jim kavč in TV ni dovolj?

Od vas si želimo tudi več sodelovanja pri opozarjanju na probleme, ki se pojavljajo v KS, na koristne predloge, morda tudi za kakšno angažiranje pri oblikovanju interesnih skupin – morda bi se našli kaki pevci, da bi skupaj zapeli, morda skupina igralcev tega ali onega – ali pa krožek ročnih del, debatni klub pa še kaj. Na voljo imamo prostor, kjer bi se takšne skupine lahko družile in bogatile čas sebi in mogoče tudi ostalim krajanom.

PODJETJE JOMAC D.O.O. SE KRAJANOM ZAHVALJUJE ZA
OBISK V KAVARNI IN LEDENI DVORANI ZLATO POLJE, IRISH
PUB-U IN OKREPČEVALNICI GRAN! OB ENEM PA VAS TUDI V
POLETNI SEZONI VABI NA PRIJETNO DRUŽENJE, ZABAVE IN
ŠPORTNO REKREACIJO!

JOMAC d.o.o.

In memoriam

Člani sveta KS Zlato polje so tokrat prvikrat v 46 – letni zgodovini naše krajevne skupnosti doživeli izgubo enega svojih članov, **Bojana Tomažina**, roj. 1957, z Gosposvetske ul. 17.

Pred dobrim tednom dni, le nekaj dni pred svojim 53. rojstnim dnevom, je po večletnem boju z zahrbtnim morilcem, ki ga je razjedal odznotraj, omagal. Vsi kirurški posegi, vsa naporna zdravljenja, tudi z biološkimi zdravili, niso bili kos nevidnemu sovražniku.

In spet se je zgodilo, kakor velikokrat slišimo koga reči, slovo je moral vzeti eden od dobrih ljudi, ki mu je vedno bilo mar za svoje bližnje, ki je skrbel bolj za druge kakor zase, ki je bil človek širokega srca in prijaznih rok.

V svoji ožji okolici, na Gosposvetski ulici je bil vsem sosedom (morda je bila tudi kaka izjema) dober znanec, pa ne le to, v svojem bloku, na št. 17, je bil dolga leta nekakšen hišni gospodar, in skrbel za blok skoraj tako, kot bi bil njegova last, ne pa dvajsetih različnih lastnikov, ki ima vsak svoj pogled na to, kaj je treba in česa ni treba storiti. Marsikatega opravila se je lotil tudi z lastnimi rokami, in čeprav je vedel, da se bo vedno našel kdo, ki bo imel o tem drugačno mnenje, ga to ni ustavilo in je delo opravil, pripombe pa preslišal. Skupno dobro je bilo zanj prioriteta.

Pa to še zdaleč ni bil njegova edina altruistična dejavnost. Bil je dolgoletni član Rdečega križa, v zadnjih letih tudi poverjenik, ki je pobiral članarino, obiskoval bolne in druge pomoči potrebne ob novem letu, in se nanje spomnil tudi med letom, skratka tudi tu ga ostali člani krajevnega odbora RK znajo samo pohvaliti.

Dokler Planika ni šla v stečaj, je bil Bojan, pa tudi njegova žena Lidija, zaposlen tam. Res njegovo delovno mesto ni bilo bogvekaj, saj z dokončano osnovno šolo tudi ni mogel poseči prav visoko v hierarhiji, vendar to pravzaprav ne šteje, Bojan je bil sindikalist – na strani delavca, kjer je bilo tudi njegovo srce. S koncem Planike je bilo končano tudi njegovo delovno razmerje in nekaj let je nato preživel na »Zavodu«, z majhnim nadomestilom plače, prav tako tudi njegova žena.

Vso širino Bojanovega srca pa je čutil njegov sin Marko, ki sta ga z ženo Lidijo posvojila v njegovem petem ali šestem letu starosti. Sin je zdaj že pri svojem kruhu, kuhar po poklicu, in še živi doma. Zdaj sta z mamo ostala sama.

V zadnjih štirih letih je bil Bojan tudi član Sveta KS Zlato polje. Tudi tu je bil, kljub bolezni, ki mu je že poskušala zavladati, vesten in aktiven član. Le v zadnjih mesecih je manjkal na sejah, saj prej ni dovolil, da bi mu bolezen krojila življenje, dokler mu res ni ukradla še zadnjih atomov moči. Nobena akcija mu ni bila pretežka, nikoli ni znal reči ne, saj je s tem krepil svojo samozavest – saj še zmorem, lahko naredim.

Bil je tudi vrtičkar, pa prijatelj marsikomu, pa dober znanec in sosed, in člani Sveta ga bomo pogrešali na sejah, ki nam v mandatu še preostanejo. Njegova dobrovoljnost, pripravljenost na smeh in na delo so lahko vzor marsikomu med nami.

Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Krajevna skupnost je znova praznovala obletnico svoje ustanovitve

9. junij 1964 je dan ustanovitve krajevnne skupnosti Zlato polje in od leta 1985 dalje vsako leto obeležimo ta dan s prireditvijo. V preteklih letih so bila to pretežno srečanja najstarejših krajanov, ki smo jih organizirali skupaj s KO RK Zlato polje in ki se jih je udeleževala kar lepa skupina vabljenih – to je tistih nad 80 leti starosti.

V zadnjih letih pa smo želeli preseči to starostno omejitev, in smo s plakati in letaki obvestili vse krajan, pa je obisk skoraj manjši od preteklih let. Poskušali smo najti način, da bi pritegnili širši krog, a je interes očitno majhen. A menimo, da je pravzaprav škoda, saj je bila tako lanskoletna kot letošnja prireditev, ki se je odvijala v šoli Franceta Prešerna, zelo prisrčna, in ne verjamemo, da je bilo komu žal, da se je udeležil. Ponedeljkovo obeležje je bilo za tako majhno okolje, kot ga predstavlja naša KS, pravzaprav zelo bogato. S svojimi dosežki, izdelki, nastopi in dejavnostmi so se predstavili vsi šolski zavodi (razen fakultete), levji delež pa je prispevala OŠ Franceta Prešerna kot gostiteljica srečanja.

Na hodniku šole so se ob 17. uri predstavili:

- OŠ Helen Puhar z izvirnimi in lepimi izdelki svojih učencev iz keramike, papirja in drugih likovnih žanrov.
- Zavod Korak z izdelki svojih varovancev iz gline, kartona, taljenega stekla ipd. ki so našli tudi nekaj kupcev, saj so bili na solidni umetniški ravni.
- Tehnični šolski center se je predstavil s tehnološkim učilom – avtomatsko linijo, kjer vse delo opravijo roboti, učenci pa ga morajo znati sestaviti, sprogramirati in popraviti.
- Šolski center ESIC se je predstavil z brošurami in drugim predstavitvenim materialom, s katerim obveščajo in vabijo nove učence na svojo šolo.
- Dijaški in študentski dom je prav tako predstavil izdelke, ki jih v prostočasnih aktivnostih oblikujejo dijaki, kolikor jih še biva v domu. Dom žal počasi izgublja svojo prvotno vlogo.
- Z več platni se je predstavil tudi Negos Stepanjan, slikar samouk z ulice Zlato polje.

Skratka, razstavne stojnice so bile zanimive za vsakogar, ki je obiskal našo prireditev.

Ob 18. uri se je v dvorani zbralo občinstvo in najprej poslušalo predsednika KS g. Karla Piškurja. Ta je v nekaj minutah predstavil delo KS v zadnjem obdobju, več o tem je v uvodnem članku, nato pa je besedo predal podžupanu MO Kranj g. Igorju Velovu, ki je poudaril dobro sodelovanje in nove načine dela, ki so jih uvedli v zadnjih letih pri načrtovanju del v krajevnih skupnostih.

Kulturni del programa pa so predstavili nastopajoči iz več šol – uvodne pesmice je zapel prisrčen zborček OŠ Helene Puhar, kot talentirana glasbenica se je predstavila pianistka in pevka iz 2.a razreda ekonomske gimnazije - ESIC, Verena Bošnjak, ki je ob igranju na klaviature zraven zelo dobro zapela zahtevno pesem popularne glasbe, v latinskih ritmih sta nam zaplesala še Žan in Ališa Žnidaršič. Žan je dijak Ekonomske gimnazije, Ališa pa splošne Gimnazije Kranj. Njunega nastopa je bilo prekmalu konec. Veliko piko na i nam je za konec dodala gledališka skupina Raglje z OŠ F. Prešerna, ki je zaigrala avtorsko delo Vike Šuštar, učiteljice na OŠ Franceta Prešerna, z naslovom »DRUGAČNI«. Gromki glas glavnega igralca je segal razločno do zadnje vrste, pa tudi glas ostalih ni zaostajal, saj je bilo z njihovo dikcijo in verodostojnostjo vlog vse v najlepšem redu. S to predstavo so si na srečanju lutkovnih in otroških gledaliških skupin Slovenije priigrali Zlato plaketo, kar je najvišje priznanje, ki se podeljuje tovrstnim gledališkim skupinam.

Programu je sladilo še druženje v jedilnici šole, kjer so postregli z okusnimi obloženimi kruhki, sladicami, ki so jih spekli v OŠ Helene Puhar, sezonskim sadjem – debelimi češnjami, jagodami in marelicami, s sokovi, in celo s kakim kozarcem vina.

Tako je vsakdo lahko našel nekaj zase – na razstavah, v programu ali vsaj na zakuski.

Verjetno nikomur ni bilo žal, da je prišel. Žal naj bo vam, ki vas tam ni bilo, zato pridite naslednje leto, ko bomo zopet pripravili kaj novega.

Nekaj slik iz prireditve si lahko ogledate na internetni strani:

http://www.o-fp.kr.edus.si/slike/0910/Praznik_KS_Zlato_polje_14-06-2010/

Pogovor s podžupanom Igorjem Velovom

Kako ocenjujete sodelovanje občine in krajevne skupnosti Zlato polje?

Sodelovanje ocenjujem kot zelo dobro. V tem mandatu smo naredili velik sistemski premik v odnosu do krajevnih skupnosti. V sodelovanju z vašim predsednikom KS smo uresničili marsikateri projekt.

Kaj pomeni ta sistemski premik?

Predvsem v investicijah za krajevne skupnosti in proračunu. V prejšnjih mandatih se je krajevnim skupnostim za manjše investicije namenilo približno 400 tisoč evrov sedaj pa jih namenjamo skoraj 2 milijona. Da ne bo pomote, to so sredstva le za manjše investicije v vseh krajevnih skupnostih. Ključna sprememba se mi zdi ta, da se sedaj pri pripravi proračuna pogovorimo z vsemi predsedniki krajevnih skupnosti in dorečemo, kaj bomo v določenem letu naredili. Tako je že ob sprejetju proračuna jasno kaj, kje in koliko se bo delalo. Obstaja razpredelnica, ki je priloga proračuna. Prej je bil v proračunu celoten znesek in ni bilo natančno definirano, za katero investicijo se bo ta denar porabil. Ta

znesek je nato razdelila komisija po svoji volji. Sedaj pa je stvar bolj jasna in transparentna.

Pa je Zlato polje v tem mandatu na boljšem?

V to sem prepričan. O tem pričajo tudi realizirani projekti in njihovi zneski.

Ste lahko bolj konkretni?

Obnovljena je bila Gospodarska ulica. To je bila velika investicija. Cesta je sedaj lepa, razsvetljena in s količki zavarovana tako, da je za pešce prehodna in varna. Zelo pomembno pa je tudi to, da smo uredili vso komunalno infrastrukturo pod cesto. Pri Prešernovi šoli smo zgradili otroško igrišče in rolersko stezo. Občani lahko sedaj tam kvalitetnejše preživljajo svoj prosti čas. Prav tako ves čas vlagamo sredstva v šolo, pločnike, pešpoti, zelenice, ograje, itd.

V naselju ulice Zlato polje smo zgradili pločnik praktično od obvoznice pa vse do Lidla. Pešci lahko sedaj varno hodijo. Zgradili smo tudi nekaj parkirišč. Dokončno asfaltirana je cesta proti Struževem. Postavljena je ograja med bivalnim delom Kidričeve ceste in območjem šol, obnovili in na novo tlakovali smo nekaj pešpoti med bloki po celotni krajevni skupnosti.

Kakšni pa so načrti za naprej?

Od večjih zadev je vsekakor ureditev Kidričeve ceste od obvoznice do zdravstvenega doma vključujoč varne prehode pred Prešernovo šolo. To je sicer državna cesta in smo v dogovoru z državo. Žal so investicijo zamaknili. Mi kljub temu ne stojimo križem rok. Direkciji za ceste smo predlagali, da križišče pred Prešernovo šolo preuredimo v krožišče. Za projekt Imamo idejno rešitev in projektantsko oceno. Potrebujemo le še soglasje države.

Kot podžupan za družbene dejavnosti se še posebno zavzemam za pridobitev vrtca na Zlatem polju. To je velika krajevna skupnost z veliko prebivalci in bi morala imeti svoj vrtec. Nekoč ga je imela in tudi sedaj vidim možnost v okviru šolskega središča.

Kot eno ključnih zadev pa vidim ureditev parkirnih mest. Ločiti moramo, kje lahko parkirajo stanovalci in kje obiskovalci ter zaposleni.

Izzivov vsekakor ne manjka. Imeli boste še veliko dela.

Res je. Omenil sem le največje prioritete. Poleg tega je še veliko manjših zadev, ki jih bomo v sodelovanju s krajevno skupnostjo uredili in tako dvigali kvaliteto bivanja naših občanov. Pomembno je, da se zavedamo težav in da imamo rešitve. Potreben pa je tudi čas. Vsega se ne da urediti čez noč.

Hvala za pogovor. Hvala tudi vam.

Novo v Kranju – MEDIACIJSKO SREDIŠČE

Slovenci, narod pravdarjev, nam rečejo nekateri. Kranjčani najbrž nismo dosti drugačni, skoraj ni verjeti, da kranjski sodišči (okrajno in okrožno) uspeša podelati sproti vse, kar jim občani in njih odvetniki prinesejo v obdelavo.

Zato so že dolgo tega pogruntali, da bi se marsikateri spor dal rešiti tudi drugače kakor s pravdanjem, in v domovini te pogruntavščine so temu rekli mediacija in tudi pri nas se je začelo prijemat pod tem imenom. Kranjčani smo s tem že dobili prvo veliko izkušnjo – ob "zasedbi" deponije Tenetiše se je s tovrstnim postopkom končal spor med Mlačani in občino oz. komunalno službo. Verjetno bi se našel še kak "mali" primer uspešno rešenega spora med občani, a tu gre za bolj osebne zadeve, ki niso za javnost.

In zakaj pišemo o tem? Ker je kranjska občina 19. maja letos odprla **Mediacijsko središče Kranj**, pisarno, prostore, kjer bodo usposobljeni mediatorji pod okriljem Inštituta za mediacijo Concordia iz Ljubljane poskušali razbremenjevati sodišča vseh tistih pravnih, ki imajo potencialno rešitev v tem postopku in pa seveda tudi tistih sporov, ki še niso pred sodiščem, pa bi jih obe (ali več) strani v sporu želeli rešiti hitreje in ceneje.

Brez odvetnikov, le ob pomoči tretje, nevtralne osebe, ki pomaga vzpostaviti dialog med sprtimi, da najdejo pot iz situacije, ki ne ustreza nikomur, in rešitev, ki jo bodo lahko sprejeli vsi brez občutka izgube.

Mestna občina Kranj je poskrbela za prostore na Tavčarjevi ul. 22 v mestnem jedru, mimogrede – Tavčarjeva je tista, ki povezuje Maistrov trg s Poštno ulico oz. kokrškim mostom pri pošti – same postopke pa bo vodila družba z imenom Inštitut za mediacijo Concordia s strokovno usposobljenimi sodelavci.

Postopek je običajno tak, da se:

1. ena ali več strank v sporu ali konfliktu se prijavi v postopek mediacije, (tel. 04 23 73 121 ali 01 53 09 891 ali faks 04 23 73 159, preko e-pošte mediacija@kranj.si ali mediacija-kranj@concordia.si,
2. sodelavci Inštituta za mediacijo Concordia kontaktirajo obe (ali več) strani v sporu in se dogovorijo za čas prvega mediacijskega srečanja (potrebni bo lahko več srečanj (tja do pet v "hujših" primerih),
3. da vnaprej poravnajo stroške vsakega srečanja s položnico (vsako srečanje 100 €, vsak plača polovico ali ustrezeni delež, če je več sprtih strani).
4. po prvem mediacijskem srečanju podajo pisno soglasje k mediaciji in skupaj z mediatorjem začnejo s postopkom mediacije.

Področje delovanja mediacijskega posredovanja sega od družinskih, delovnih, midsosedskih pa do gospodarskih, okoljskih, medkulturnih in drugih konfliktov in sporov. Zato prej razmislite, če ste namenjeni s tožbo na sodišče – najprej poskusite z mediacijo!

Gotovo bo manj stresno in bolj uspešno, pa seveda ceneje, kar je za nas Gorenjce še posebej pomembno.

**PIZZERIA
gorenc®**

**Koroška cesta 59, Kranj
tel.: 04/236 13 00**

NOVO otroška igrala in trampolin

NOVA PONUDBA HRANE:

- okusne solate
- tortelini z različnimi omakami
- lignji na žaru
- kruhki
- tiramisù in še več

ODPRTO: VSAK DAN od 11.00 do 23.00

Vljudno vabljeni!

Vsem krajanom iskrene čestitke ob krajevnem prazniku!

Nasveti za varčno rabo energije

Kako zmanjšati porabo!

Pred kratkim je Mestna občina Kranj v sklopu evropskega programa IEE (Intelligent Energy Europe), ki je sofinanciran s strani EU, ustanovila Lokalno energetska agencijo Gorenjske (LEAG). Osnovni namen je spodbujanje učinkovite rabe energije (URE) in uporabe obnovljivih virov energije (OVE) v celotni gorenjski regiji.

»Na Gorenjskem opažamo precej razdrobljenih aktivnostih v smeri izkoriščanja alternativnih virov energije, vendar to še zdaleč ni dovolj. Zato bo Lokalna energetska agencija Gorenjske (LEAG) postala gonilni motor večjega izkoriščanja alternativnih virov,« namen in cilje agencije opredeljuje direktor Žiga Lebar, ki mu pri delu pomagata svetovalec Metod Ivančič in Črtomir Kurnik.

Cilj agencije je, da bi dosegli čim večje sinergijske učinke med potencialnimi proizvajalci in uporabniki alternativnih virov. Povezati si želi ponudnike opreme OVE, ponudnike energetskega menedžmenta in distributerje oz. upravljavce omrežij energentov na eni strani, ter javnega sektorja (občine, šole, ustanove), industrije in gospodinjstev na drugi strani.

LEAG bo za vse občine na njenem območju spodbujala implementacijo njihovih lokalnih energetskega konceptov v realnost, sodelovala pri pripravi energetskega ocen za javni sektor, podjetja in gospodinjstva. Pomemben del aktivnosti agencije pa je tudi vzpostavitev mreže stikov na lokalni, regionalni in državni ravni za zvišanje ozaveščenosti in promocijo obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti.

»Glavnim članom bomo pomagali tudi pri energetskega projektih, predvsem pri iskanju sredstev za investicije v konkretne projekte, torej pri prijavi na javne razpise na državni in evropski ravni,« pravi direktor Lebar.

Poudarek uporabe obnovljivih virov energije na Gorenjskem bo slonel na izkoriščanju biomase, sončni energiji, vodni energiji ter ostalih obnovljivih virih v skladu z zmožnostmi (bioplin, vetrna, geotermalna energija, ...).

»V šolah in vrtcih bomo izvedli izobraževanja za otroke, ravnatelje ter hišnike. Zelo pomembno je, da prihodnje generacije naučimo upravljanja z energijo, saj jo bo vedno težje pridobivati v zadostnih količinah,« pojasni Metod Ivančič. »Pričakujemo, da bomo skozi naše delo pripomogli k višji ozaveščenosti in promociji o nujnem varovanju virov energije in posledično k pozitivnemu učinku izrabe energije na okolje,« pove Črtomir Kurnik. Ščasnoma naj bi bila LEAG udeležena pri vseh odločitvah o projektih na temo energije s ciljem, da se njena poraba v regiji zmanjša, poveča uporaba obnovljivih virov energije in zviša ozaveščenost občanov, pa tudi ustvari nova delovna mesta. Z vsemi zgoraj naštetimi dejavnostmi naj bi se odstranile investicijske ovire, zato bo vlaganje v alternativne vire več, s tem pa tudi več dela na tem področju.

»Naš cilj je povezati potencialne sodelujoče partnerje, torej industrijo, javni sektor in gospodinjstva, da bi prepoznali svoje priložnosti za vlaganje v obnovljive vire energije. To nam nenazadnje nalaga tudi evropska direktiva za doseganje zavez Kjotskega protokola,« pove Žiga Lebar.

Vse občine morajo izdelati lokalne energetske koncepte (nekateri ga že imajo, druge pripravljajo), kjer je opredeljeno trenutno stanje na področju energetike in tudi pot, po kateri naj bi prišli do ustreznega rezultata pri doseganju prej omenjenih zahtev.

»Gorenjska je z uporabo alternativnih virov energije in gospodarnim ravnanjem z energijo na dobri poti, vendar še vedno ne v zadostni meri. Po poročilu o napredku Evropske komisije pri razvoju in rabi obnovljivih virov energije je na tem področju Slovenija ena najmanj uspešnih članic EU. Razlogi so v birokratskih ovirah, ekonomičnosti, razdrobljenosti znanja, premajhnem subvencioniranju in davčnih olajšavah« o dosedanjem napredku pravi direktor.

Že z »mehkimi ukrepi«, ki ne stanejo nič, lahko dosežemo precejšnje učinke, šele po uporabi teh pa so smiselne tudi investicije. Gre za investicije v ovoje stavb (javni objekti in družinske hiše, ki so iz 80-ih let prejšnjega stoletja ali starejše, so večinoma brez prave izolacije), po drugi strani pa je na pohodu gradnja in adaptacija v nizkoenergijskem in pasivnem standardu.

V LEAG poznajo ukrepe, ki bi jih morali izpeljati prve. V javnem sektorju so možni veliki prihranki energije, pa naj gre za šole ali javno razsvetljavo, z uvedbo obnovljivih virov energije bi lahko ti služili kot model tudi za ostale. Na območjih kjer je razširjena lesna biomasa (podeželje) se vse preveč

uporabljajo fosilna goriva, zato bi morali z izobraževanjem in promocijo obnovljivih virov energije to spremeniti. Agencija bo sodelovala pri pripravi študij za realizacijo konkretnih projektov in rezultate posredovala javnosti.

»V drugi polovici tega leta bomo izvajali tudi predavanja in svetovali o učinkoviti rabi energije po krajevnih skupnostih. Preko krajevnih glasil bomo sporočili kdaj in kje bodo brezplačna predavanja,« pravi Žiga Lebar. Na spletni strani agencije (www.leag.si) so predstavljene vsebine o učinkoviti rabi energije in obnovljivih virov energije, informacije o razpisih o energetskih temah, o dogodkih, seminarjih in ekskurzijah v njihovi organizaciji, predstavljene pa so tudi novosti na področju zakonodaje (energetska izkaznica) in podobno. Izvajanje projekta sofinancira Evropska skupnost.

Prvi ukrepi za zmanjšanje porabe energijel

Še preden pričnemo investirati, lahko z »mehkimi ukrepi« prihranimo do 10 odstotkov stroškov.

Razsvetljava in električni aparati

- Uporabljajte električno varčne žarnice.
- Izklaplajte električne aparate tudi iz stanja pripravljenosti.

Zmrzovalnik

- Pri uporabi zmrzovalnik(a) naj bodo vrata odprta čim krajši čas.
- V hladilnik in zamrzovalnik dajemo samo ohlajeno hrano, nikoli tople.
- Preprečite nabiranje ledu z rednim odmrzovanjem zmrzovalnika.
- Preverite, ali vrata brezhibno tesnijo.
- Zmrzovalnik naj bo postavljen čim dlje od toplotnih virov, če je možno v kleti ali garaži.

Pralni, sušilni, pomivalni stroj, kuhanje

- Izbirajte delovanje pri nižjih temperaturah pri polnem stroju ali pa ob polovični kapaciteti na varčni programih.
- V čim večji meri sušite perilo zunaj.
- Uporabite posodo, ki pokrije grelno ploščo.
- Z uporabo pokrovke omogočite hitrejšo kuhanje ob manjši porabi energije.
- Pri izbiri upoštevajte energijske razrede naprav (A, A+)

Topla sanitarna voda

- Ogrevajte le toliko vode, kot je potrebujete.
- Preverite aparate, ali nastaja vodni kamen (zmanjšuje učinkovitost grelcev).
- Za pranje perila uporabljajte vodo ogreto na 60 °C, ki za večino ljudi omogoča normalno uporabo.
- Ob tuširanju porabite 40% manj vode kot bi jo porabili pri kopanju.

Ogrevanje

- Ogrevanje prostorov naj se izklopi 30 min. pred odhodom iz stanovanja in vklopi 30 min. pred prihodom v stanovanje.
- Radiatorji naj ne bodo zakriti z zavesami, pohištvo ali neustreznimi dekorativnimi dodatki. Omogočite prosto gibanje zraka okoli radiatorja.
- Dosledno pripirajte radiatorske ventile oz. vgradite termostatske ventile.
- Temperatura bivalnega okolja naj se zmanjša na 21 oz. 20 °C.
- Odstrite prisojna okna v sončnih dneh (povečan dotok sončnega sevanja).
- Uporabljajte rolete preko noči.
- Poskrbite za dobro izolacijo bivalnih prostorov.

Prezračevanje

- Naravno prezračevanje s kratkotrajnim odpiranjem oken na stežaj v enakomernih časovnih obdobjih tekom dneva (10 min vsakih nekaj ur) oz. preprih.
- Nikakor ne prezračujemo prostorov z odpiranjem oken »na kipanje«, ki je energetsko zelo potratno.
- Ne prezračujemo prostorov, kjer se ne zadržujemo daljši čas.

Kako se lotiti prenove objekta?

Starejši objekti so energetsko zelo potratni, zato se nekateri že odločajo za prenovo fasade, strehe (debelejša izolacija) in zamenjavo stavbnega pohošstva (okna z nizko toplotno prehodnostjo in znatno boljše tesnenjem). Kotlov in kurilnih naprav nikar ne menjajte, dokler ne izvedete zgoraj napisanih investicij. Bodite pozorni, da ne zamenjate starega kotla za nov kotel z enako nazivno močjo. Posvetujte se s strokovnjaki, ki vam bodo znali svetovati za vaš konkretni primer. Za brezplačno svetovanje v energetski svetovalni pisarni se lahko naročite na številko 04/237-31-21.

Pri starejših stanovanjskih stavbah je tehnično mogoče zmanjšati rabo energije za ogrevanje za 60%, do 30% pa z ekonomsko upravičenimi ukrepi, ki se povrnejo prej kot v 10 letih. Dejansko doseženi energetski prihranki so odvisni od odnosa lastnikov stavb do učinkovite rabe energije in njihovih načrtov.

Za večino ukrepov kot so obnova izolacije, kotli za biomaso ter toplotne črpalke lahko pridobite subvencije. – (Razpis EKO sklada RS)

Pri odločanju za energente, kot so kurilno olje, biomasa, zemeljski plin upoštevajte, da se bodo cene fosilnih goriv v naslednjih 15 letih znatno zvišale. Najbolje je, da ste energetsko neodvisni od distributerjev fosilnih goriv. Odločite se za biomaso, če je le možno.

Iz osnovne šole Franceta Prešerna

Otroci na šoli zaključujejo zadnje obveznosti. Nekaj je tistih, ki lovijo zadnje ocene in se borijo za "preživetje". Vsako leto bolj se potrjuje, da so delovne navade otrok močno povezane z izpolnjevanjem domačih nalog. Tudi znanje in odgovornost posameznikov, ki redno delajo domače naloge, je boljše. Posledično tudi ocene. S tem, ko smo "razbremenili" otroke nalog v prvih treh razredih, je v naslednjih vsaka naloga za marsikaterega otroka velik napor.

Res je, da večina staršev in otrok pravzaprav nima težav in razumejo domače naloge kot sestavni del izobraževanja, učenci, ki tega ne počnejo, pa imajo po pravilu slabše učne rezultate. Vsekakor je na nas, učiteljih, da bolj natančno opredelimo količino domačih nalog, da so naloge bolj usmerjene in da med prazniki in prostimi dnevi ne pretiravamo z obremenitvami otrok, kot nas opozarjate tudi starši.

Ugotavljamo tudi, da imajo otroci vse manj razvite gibalne spretnosti, tiste najbolj natančne, ki imajo za posledico lepo pisavo, so še posebej pomembne. Otroci pišejo počasi in nečitljivo. Marsikdo bi pomislil, da to ni pomembno, saj imamo računalnike, kdo bo pa še pisal na roke. Zavedati pa se moramo, da je razvoj človeka celosten, brez razvoja gibalnih spretnosti, pri pisanju temu pravimo grafomotorika, se ne razvijajo druge spretnosti in potem nastopajo različne težave na psiho gibalnem področju. Z leti so, če jih pravočasno ne odpravljamo, samo še bolj očitne. Malo sem spomnil na težave, katerih posledica bodo nedvomno slabe ocene pri nekaterih.

Raje pa omenimo, kaj smo letos počeli in kako nam je to uspelo. Poleg pouka smo letos opravili kar nekaj dejavnosti, ki so bile posebej zanimive za otroke. Ob novem letu smo pripravili predstavitev in nastope razrednih skupnosti, da pusta smo izdelovali najbolj izvirno pokrivalo, predstavile so se najduhovitejše maske. Naša gledališka skupina se je uvrstila na državno tekmovanje, te dneve pa zaključujemo mednarodni projekt Živeti s svojo in tujo religijo, kjer smo sodelovali z Avstrijci, Poljaki, Turki, Nemci, Angleži in Švedi pri seznanjanju z različnimi večinskimi in manjšinskimi religijami v teh državah, spoznavali sakralne objekte in navade in odnos skupnosti do drugačnih religij. V aprilu smo imeli na šoli skupaj z učenci in mentorji iz OŠ Stražišče tabor, kjer so učenci, ki so se ga udeležili, spoznali Afriko kot celino nasprotij. Predvsem pa smo spomnili na težave v nekaterih državah. V sodelovanju z Amnesty International smo zbirali peticije, poslušali predavanja o tropski medicini, obiskala sta nas Janin Klemenčič in Tomo Križnar. Na šoli se je z nami družil učitelj angleščine iz Zambije. V maju smo odprli rolersko stezo, ki je nadomestila atletsko stezo. Še vedno jo bomo uporabljali za tek otrok, saj je popolnoma primerna. Ne bo pa več težav z zaraščanjem atletske steze s travo in urejanjem. Otroci tudi ne tečejo toliko, da bi zaradi trde asfaltne podlage lahko imeli posledice na sklepih. Še letos bomo uredili razsvetljavo, tako da bodo tekmovalci lahko trenirali tudi

v večernih urah. Vsi prosti termini so na voljo rekreativcem. Maja smo imeli tudi državno tekmovanje iz konstruktorstva in obdelave tehnologij, kjer so mladi tekmovalci prikazali znanje iz sestavljanja Lego kock in Fisher Technik. Prikazali so, kako obvladajo orodje pri obdelavi lesa, kovin in umetnih mas in kako znajo risati načrte z računalniki. Poleg osnovnih šol Gorenjske so sodelovali tudi vrtci. Na šoli smo imeli tudi področno tekmovanje iz matematike. Na srečanju s sosednjo osnovno šolo Helene Puhar smo konec aprila pripravili medsebojne šaljive igre. Otroci so se prijetno zabavali in sklenili smo, da bo to postala tradicija.

Otroško igrišče ob šoli so krajanji posvojili in upam, da so zadovoljni z urejenostjo. Verjetno pa ne vedo, da imamo kar precej težav z raznimi nočnimi junaki, ki povzročajo škodo na objektih. Nekaj smo jih prepoznali in opozorili. Verjetno bodo nekoč tudi njihovi otroci deležni teh igral in bodo takrat drugače gledali na to.

Se pa pojavljajo času primerne težave, kjer smo žrtve tako otroci kot učitelji. Gre za spletne skupnosti, kjer lahko vsak, ki oceni, da se mu je zgodila krivica, ali pa vse večkrat kar tako, zato ker je to možno, objavi spletne strani z žaljivo vsebino. Zraven so tudi posnetki, ki učence ali učitelje žalijo. Ob tem bi želel še posebej poudariti, da posnetki nastanejo zaradi zlorabe mobilnih telefonov, zato smo na šoli omejili njihovo uporabo. Ravno tako prepričujemo in vzgajamo otroke h kulturni rabi le-teh. Ti posegi v individualnost posameznikov so za otroke zelo enostavni, a ko se zgodijo njim, jih to zelo prizadene. Zato starše na tem mestu opozarjamo, da preverjajo, kaj otroci objavljajo o sebi, o drugih, tudi starši so že bili žrtve naivnih najstnikov.

Z veseljem na šoli ugotavljamo, da se otroci počutijo varno, da letos nismo zaznali nobenih nasilnežev, ki bi ustrahovali sošolce.

V maju smo učitelji že izvedli vsakoletno planiranje, kjer smo postavili vsebinski okvir za naslednje šolsko leto. Tudi število otrok ne bo bistveno drugačno. Bomo pa dopolnili vzgojni načrt šole, nekaj novosti bo na področju prehrane, kjer bo malica za vse otroke subvencionirana. Upam tudi, da nam z leti uspe, da bodo otroci, kljub temu da za malice ne bo potrebno plačati, razumeli to kot privilegij, ki ga imajo, ne pa kot dolžnost družbe in da bodo s hrano ravnali bolj primerno. Ugotavljamo namreč, da sadje ostaja ali pa ga najdemo v smeteh, da ne pojedjo vsega in ne odnesejo s seboj tistega, kar za malico dobijo v šoli.

S KS Zlato polje smo letos res uspešno sodelovali, posebej ob prireditvah in upam, da bo dobro sodelovanje, ki ga gojimo, obrodilo še kakšen skupni projekt v KS, ki bo v skupno dobro in zadovoljstvo nas vseh.

učitelji OŠ Franceta Prešerna

OŠ HELENE PUHAR PRED KONCEM ŠOLSKEGA LETA IN NOVIMI IZZIVI

Vsako šolsko leto, ki se izteče, je tudi naložba za naprej. In tako bo tudi z letošnjim šolskim letom. Nobeno šolsko leto ne stoji samo zase, ampak je le del v verigi vzgoje in izobraževanja posameznega učenca. Šolsko leto zaznamujejo različne stvari. Vsak si zapomni tistih, ki so se ga najbolj dotaknile. Pri nas so to poleg novega znanja in veščin, tudi številni drugi uspehi posameznikov in dogodki, v katere smo usmerili več energije. Veliko te pa pri nas usmerjamo tudi v razvoj in razmišljanja o naši prihodnosti.

V letošnjem šolskem letu se je veliko govorilo o integraciji oz. inkluziji otrok s posebnimi potrebami ter o napovedanih zakonskih spremembah na tem področju. Kot šola za otroke s posebnimi potrebami smo v razprave ves čas aktivno vključeni. Res je tudi, da nas kot šolo in naše posamezne otroke vprašanja s področja socialne iz/vključenosti pomembno zaznamujejo.

Prav je, da vam, krajanom Zlatega polja, ki imate v svoji sredini specializirano šolo za otroke s posebnimi potrebami, osvetlimo vsaj nekatera ključna vprašanja, ki so zastavljena v aktualnih diskusijah o vzgoji in izobraževanju otrok s posebnimi potrebami. Problematika, ki jo zajema to področje, je sicer preveč kompleksna in prezahtevna, da bi jo lahko v celoti predstavili na tem mestu. Zato le nekaj izhodišč in dejstev kot sosedom.

Najprej naj povemo, da smo kot glasniki otrok s posebnimi potrebami absolutno naravnani k popolni integraciji oz. inkluziji takih otrok. Vemo pa, da je to zgodba nekega drugega sveta in o tej v sodobnih razpravah pravzaprav ni govora. Vsi vemo, da bi bila utopična. Razprava pa teče o t.i. povečani integraciji otrok s posebnimi potrebami, ki izhaja iz ideološke naravnosti k t.i. inkluzivni družbi, ki medse sprejema takšne in drugačne. Pa vendar družba, ki medse ne sprejema vseh, ampak še vedno le določene takšne ali drugačne, še ne dosega standardov inkluzije.

Nadalje se kot novost poudarja prehod od otrokovih motenj k otrokovim izobraževalnim potrebam. Naj samo omenim, da v naši šoli delo z motnjo ne bi zdržalo in je razumevanje otrokovih potreb v samem izhodišču našega dela kot zvezda stalnica. Pri nas delamo s konkretnim otrokom. Res pa je, da se stanje danes prikazuje tako, kot da ni otrok, ki potrebuje prilagojen izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom in posebnim program vzgoje in izobraževanja, ki ju izvajamo v naši šoli. Pa ni tako, v vsaki generaciji so namreč takšni in drugačni otroci, s takšnimi in drugačnimi izobraževalnimi potrebami. Torej je res nekaj narobe s prepoznavanjem otrokovih izobraževalnih potreb, z ukrepanjem ob morebitni prepoznavnosti in odgovornosti za to. Danes so otroci s posebnimi potrebami žal tudi mašilo za reševanje drugih potreb, ki so posledica drugih družbenih dejavnikov, ki nimajo nobene zveze z upoštevanjem otrokovih izobraževalnih potreb. Iz tega sledi, da se danes lahko tudi prezre otrokove izobraževalne potrebe, kar ni nič novega in še zdaleč ne osamljenega v našem izobraževalnem sistemu. To, da otroci s posebnimi potrebami niso vključeni v prave programe, ki sledijo njihovim potrebam, je prav gotovo narobe in prav gotovo ni v korist otroka in je kršitev njegovih pravic.

Glavni očitke specializiranim institucijam, kot je naša šola, je ta, da segregira oz. socialno izključuje. Pa vendar sama po sebi ne izključuje, saj nima koga, jo pa izključujejo in je izključena. In to je srž problema. Pa vendar vsi vemo, da smo specializirane institucije strokovne, da imamo bogato in edino pravo zalogo znanja za delo z otroki s posebnimi potrebami in da je ravno nasprotno, da je prav, da smo pomemben prispevek v sistemu. Med drugim vroča razprava teče tudi o potrebnosti specializiranih strokovnih centrov, ki bi predstavljali in krepili jedro specialne stroke in bili podpora drugim, ki izkušenj iz dela z otroki s posebnimi potrebami nimajo. Kot institucija z vsemi potrebnimi

strokovnimi temelji za to, ki na tej podlagi že dolgo prispevamo k integraciji, to priložnost pozdravljamo.

Ob željah po neki drugi (idealni inkluzivni) družbi ne smemo prezreti dejstev, ki se kažejo v sodobnih družbenih značilnostih, ki pa so individualizirani posameznik, konkurenčnost, tekmovalnost in izključevanje, kar je inkluzivnemu vedenju popolno nasprotje. Torej smo, kar se tiče inkluzivne družbe bolj ali manj na majavih in pradoxalnih tleh. In tudi vse večinske šole bi morale znati povedati, da so značilnosti sodobnih otrok, ki danes prevladujejo ravno te, ki nimajo nič skupnega z inkluzivnostjo. Danes je socialno izključen lahko že otrok, ki nima prave peresnice, pravega telefona, ki se ne zmore potrditi z veččinami pridobljenimi v raznih tečajih tako kot ostali. In to še nima nobene zveze z otrokovimi drugačnimi izobraževalnimi potrebami.

Socialna vključenost je pomembna za vsakega posameznika in ne le za otroke s posebnimi potrebami. Socialna izključenost posameznika prizadene povsem individualno in osebne zgodbe socialno izključenih posameznikov so povsem individualizirane in jih ni moč enačiti med seboj. In povedati je potrebno še to, da socialna vključenost se ne zgodi kar tako, zato ker smo. Pri socialni vključenosti gre za zelo kompleksen pojav.

Poleg socialne vključenosti pa so za posameznika pomembni še drugi uspehi, med njimi se prav gotovo izpostavljajo s področja edukacije. Vemo, da ima socialna vključenost pozitivne učinke, pa vendar se moramo vprašanja o socialni vključenosti lotevati tudi z druge strani - kaj je tisto, kar pozitivno vpliva na našo socialno vključenost. Otroci se poleg klasičnega znanja, ki je nedvomno izredno pomembno za to, da posameznik lahko prodira v svet in se z njim spopada, si v njem utira svoje mesto, učijo tudi drugih znanj in veščin, ki ga pri tem podpirajo. Pri socialni vključenosti gre tudi za določene medosebne izmenjave, po principu daj dam in ne le po principu sprejemanja, tolerance in naklonjenosti. Vsak posameznik mora zato, da je član neke skupine prispevati svoj delež. Nekateri otroci s posebnimi potrebami določenih znanj ne morejo prispevati, drugih pa se morajo naučiti na drugačen način. Torej poleg inkluzivnega okolja, ki se ne zgodi kar samo od sebe in na ukaz, so pomembne tudi strategije edukacije. In po našem prepričanju bi se tu morali lotevati problema socialnega izključevanja.

Strinjamo pa se, da potrebujemo temeljito reorganizacijo naših medosebnih odnosov, k čemur bi morali sistematično pristopiti najprej prav v vzgoji in izobraževanju. To pa zahteva predružen koncept dela z otroki, zahteva vključitev novih dimenzij vzgoje in izobraževanja, ki pa se jih najprej moramo naučiti odrasli, da lahko delujemo v tem duhu, zahteva neko novo paradigmo dela. In ne more to nastajati na ramenih otrok s posebnimi potrebami, ki so že v osnovi najbolj ranljiva skupina.

Ob tej odmevni vseslovenski diskusiji o izobraževanju otrok s posebnimi potrebami se sprašujemo tudi, kako smo bili kot šola in kako so bili naši učenci letos vključeni v bližnje in širše socialno okolje. Ugotavljamo, da se moramo vrniti še korak nazaj in se vprašati, kako smo in so sprejeti.

V letošnjem šolskem letu smo z našimi sosedi - OŠ Franceta Prešerna postavili zgodovinski mejnik s skupnimi igrami brez meja. Tudi z nekaterimi drugimi šolami, s katerimi sicer sodelujemo v okviru naše mobilne službe, smo imeli nekaj skupnih dogodkov, z namenom podiranja predsodkov in preprostega spoznavanja nas in naših otrok, nikoli obratno. To je začetek spoznavanja in korak k sprejemanju. Vsi pa vemo, da to še ni socialna vključenost.

Osnovna šola Helene Puhar postaja center za celostno strokovno obravnavo otrok s posebnimi potrebami neodvisno od družbenih trendov in usmeritev. Izključno na podlagi strokovnega znanja in spoznanj iz dela z otroki s posebnimi potrebami.

NE MODRA, ZELENA, RDEČA IN ČRNA – NAM JE NAJLJUBŠA BARVA SREBRNA !

Pod tem napisom smo s fanti v domu proslavljali osvojitev srebrne medalje na mladinskem svetovnem prvenstvu v Kranju leta 2006. Ekipo v sestavi Primož Roglič, Robert Hrgota, Jurij Tepeš in Jernej Košnjek – vsi dijaki našega doma in Ekonomske gimnazije Kranj - je ob bučnem navijanju na novi skakalnici v Kranju zaostala le za Avstriji in se zavihtela na drugo stopničko zmagovalnega odra. Že prvi dan tekmovanja smo imeli v domu priložnost za proslavljanje!

Navijanje na Bavhenku

Proslavljanje srebrne medalje s šampanjcem (brezalkoholnim!)

Od takrat so naši dijaki osvojili še precej medalj na svetovnih mladinskih prvenstvih, pa tudi drugje. V Dijaškem in študentskem domu Kranj smo v letošnjem šolskem letu vpisali že osmo generacijo športnikov-skakalcev, ki jim Ministrstvo za šolstvo in šport, Smučarska zveza Slovenije, ESIC Kranj in Dijaški in študentski dom Kranj omogočajo, da redno obiskujejo pouk in obenem izpolnjujejo svoje športne obveznosti. Zaradi specifičnega načina življenja (vsakodnevni treningi, pogoste odsotnosti, tekmovanja, izostanki v šoli) smo tudi v dijaškem domu prilagodili dnevni red, tako da imajo fantje obvezne učne ure pozno popoldan ali zvečer po končanem treningu, kosilu smo dodali športni jedilnik, uredili smo prostor v kleti, kjer shranjujejo svojo smučarsko opremo. Nudimo jim tudi brezplačno pomoč pri učenju angleščine in matematike.

Vsakoletni domski krst:
minuta v počepu in doskok v telemark

Skupino mladih športnikov kot vzgojiteljica v dijaškem domu vodim sedmo leto in lahko zatrdim, da je naš vsakdan zelo pester. Kako tudi ne: jutraj je treba vstati za šolo, ki je k sreči zadnje leto dobesedno čez cesto, po pouku je komaj čas za kosilo, ker sledi popoldanski trening, po treningu so obvezne učne ure in nato večerja, veliko fantov pa se še zvečer odloči za tek ali pa že po treningu nadaljujejo s košarko ali hokejem na rokah. Pa šport in zanimivi filmi po TV, magično moč ima seveda računalnik, veliko si dajo opraviti s telefoni... in nekaterim se svetijo oči tudi zaradi kakšne nove ljubezni. Za višek energije, ki je je kljub šolskim in športnim obveznostim še vedno dovolj, pa vedno najdemo tudi kakšne dodatne dejavnosti. Tako smo si jesenske večere popestrili s peko

palačink ali lupljenjem kostanja, na obisk in razgovor smo povabili Matjaža Zupana in Primoža Peterko, novembra imamo škorpiljonov žur, vsako leto nas na Miklavžev večer obiščejo razredniki, konec leta organiziramo zaključni piknik z odbojko na mivki, tenisom, čolnarjenjem, nogometom, udeležujemo se domskih športnih tekmovanj, poleg tega redno hodimo navijati na domačo skakalnico Bavhenk in marca tudi v Planico... Vse dogajanje fotografiramo ali posnamemo s kamero in se ob večerih vedno znova zabavamo ob ogledovanju teh posnetkov. Salve smeha najbolj spodbudi oddaja »Planica«, ki so jo zelo »profesionalno« - z mikrofoni, novinarji, »treningom« in napotki trenerja, skokom z mize v kleti in navijanjem »gledalcev« - posneli fantje sami. Iz vsega posnetega materiala smo oblikovali konec leta CD, ki je fantom lep spomin, staršem in ostalim pa neposreden prikaz življenja v domu.

Fantje pravijo, da se v domu ne počutijo slabo. Primož, lastnik velikega števila priznanj, medalj in pokalov, pa tudi odličen učenec, po trenutku razmisleka reče: »Lepo se imamo, lepo! Tako lepo, da bom jaz kar še malo tukaj ostal.« Pri tem misli na svoj študij, ki ga bo nadaljeval na kranjski Fakulteti za organizacijske vede in bo še naprej bival v domu. Njegov nasmejani cimer Miha, planiški »novinar«, se zresni in pritrdi: »Res se imamo fajn. Ves čas smo skupaj, veliko počnemo... Ne, nič mi ni žal, da sem štiri leta preživel tu.« In potem se spet obrne k svoji matematiki – ne zato, ker bi jo imel tako rad, ampak zato, ker v naslednjih dneh sledi kontrolna.

Učenje je sicer naša šibka točka in večna tema, pri kateri ne pridemo skupaj. Občasno (prepovedano) brcanje žoge po hodniku, besedni dvoboji z delavci doma, preglasna glasba, podaljšani večerni izhodi ipd. so za bodočnost fantov vsekakor manj usodni kot dejstvo, da jim šola ne diši nič bolj kot ostalim srednješolcem in da se prevečkrat zanašajo na delo v zadnjem trenutku. V glavah teh fantov ima pač daleč najuglednejše mesto šport, zato razne stranske malenkosti kot so recimo učenje, pospravljanje in redno opravljanje drugih obveznosti večkrat zanje predstavljajo le neko nadležno dodatno opravilo, ki smo si ga izmislili profesorji in starši, da jim grenimo življenje.

Vsak zase prijazen in vljuden fant, s katerim se da odkrito in pametno pogovoriti, vsi skupaj pa močna, homogena, povezana skupina, ki rada kljubuje pravilom in samozavestno ubira svoje poti. Ko jih gledam na vrhu skakalnice, pripravljene na spust po »špuri« in skok, in ko se potem vsi zardeli prismeji z dna skakalnice, vržejo smuči na ramo in se s počasnim, že rahlo zvezdniškim korakom podajo mimo gledalcev spet na zaletišče, si mislim, da drugačni sploh ne morejo biti: malo ekscentrični, da izberejo takle šport, pogumni, da vedno znova upajo skočiti v globino, vztrajni, da z dolgimi urami treningov nabirajo kondicijo in rezultate, močni, da jih ne spodbesejo pogoste odsotnosti od doma, dolge vožnje v kombiju in zimski mraz, ki jim leze pod kombinezone. In seveda jezikavi, uporniški, samosvoji, včasih arogantni – taki, da so strpnost, prijaznost in optimizem tistih, ki delamo z njimi, pogosto postavljeni pred trdo preizkušnjo.

Ampak se vseeno vedno znova odločimo za delo z njimi. Pa ne le zato, da bomo čez nekaj let, ko bodo svetovno slavni in uspešni, dobili njihov avtoogram in razglednice z različnih kontinentov. Najbrž zato, ker jih imamo vseeno radi.

Ulica Zlato polje - nekoč

Zapisano po ustnem izročilu in lastnih spominih.

Drinovčeva hiša in okolica leta 1960 - (danes Zlato polje 4)

Naselje leži na jugozahodnem delu krajevne skupnosti Zlato polje. Pred drugo svetovno vojno je bilo celotno področje imenovano Kokrško predmestje (lahko tudi Kokriško predmestje) z lepo in skrbno urejenimi drevoredi med Savo in njeno višje ležečo teraso. Nastalo je pod regionalno cesto Kranj – Bled (sedanjo Koroško cesto), ki smo jo imenovali »glavna cesta«.

V tridesetih letih prejšnjega stoletja so sezidali več hiš ob zgornjem drevoredu od Berjaka (Zlato polje 1) nad današnjo obvoznico do struževskega klanca. To naselje so poimenovali Zlato polje. Med Berjakom in Bidovcem (h. št. 2, hiša je stala na ozemlju, kjer je sedaj semaforizirano križišče Koroške in Kidričeve ceste) je bil velik travnik, prav tako od Bidovca do klanca, ki je vodil do takratne gostilne »Krona« ob Koroški cesti (danes Krontelemekom). Zahodno od tega klanca je bilo v kareju zgrajenih osem hiš. Desno ob zgornjem drevoredu proti Struževem pa je bilo še 5 hiš. Gospodarji hiš od hišne številke 3 do 15 so bili: Drinovec, Žepič (mizar), Jerala (trgovina), Petrovič (mizar), Rant (čevljar), Romšak, Kristan, Pogačnik in Žepič (vrtnar). Hiše naprej proti struževskemu klanecu so sezidali: Krt, Gruden, Božič in Sedej (mizarja). Zadnje naštete so do leta 1952 spadale pod Struževo, po tem letu pa so jih priključili k Zlatemu polju in vse na novo oštevilčili (vštevši barake). Vsi otroci v naštetih stanovanjskih hišah smo bili rojeni na Zlatem polju in smo prvotni prebivalci. Severno od stanovanjskih hiš do sedanje trgovine Lidl je bil na bregu velik travnik s senikom, last Puharjevih (Reginčevih), ki so stanovali v Kranju v sedanji Reginčevi ulici. Zahodno od tega travnika ob priključku struževskega klanca na glavno cesto je stala in še stoji kmetija »Pri Perivniku«.

Okoli leta 1948 se je ustanovilo gradbeno podjetje Projekt (kasneje Gradbinec), ki je uporabilo prostore Bidovčevih kovinskih delavnic. Na travniku so postavili delavsko naselje iz lesenih barak. Nastalo je naselje kakšnih 10 dolgih barak, te so kasneje obdali s fasado. Vanj je Projekt naselil svoje delavce, ki so si ustvarili družine. Projekt je zgradil še delavsko menzo in mehanične delavnice.

V naselju, kjer so stanovanjske hiše, je bila manjša trgovina, ki smo jo stanovalci imenovali »Pri Ivanki« (danes frizerski salon), trije mizarji, čevljar in vrtnarija.

Klanec, ki sedaj vodi k trgovini Lidl, je bil zlasti pozimi, ko so bile ceste zasnežene, prijetno sankališče za domačine in bližnje Kranjčane.

Zlatopoljčani pa smo bili zelo ponosni na Savski drevored, pravzaprav na tri vzporedne drevorede. Ti so bili priljubljeno sprehajališče Kranjčanov. V drevoredih so bile široke in lepo urejene poti, ki so vodile od kapelice na struževskem klancu do kamnoseka Jegliča (nasproti Stošičevega spomenika – danes elektromehanika Hožič). Trasa zgornjega drevoreda je ostala nespremenjena do priključka na obvoznico, to so zgradili v 70-ih letih. Blizu Berjakove hiše se je srednji drevored, ki je potekal približno 10 metrov niže, združil z zgornjim drevoredom. V tem drevoredu je bila znamenita skalca, pod njo so se pogosto sestajali zaljubljeni parčki. Spodaj, malo nad Savo, je bil spodnji drevored, ki je vodil iz Struževega do Stare ceste, ta obstaja še danes.

Z asfaltiranjem obstoječega zgornjega drevoreda so cesto razširili in s tem zasuli srednji drevored. Drevoredi so bili ves čas lepo urejeni, negovani, porasli z divjimi kostanji in borovci. To je bila prijetna senčna pot za vse, ki so hoteli priti do mesta ali iz njega. V srednjem in spodnjem drevoredu so bile tudi klopi, namenjene počitku. Glavno cesto od gostilne Krona do mesta smo bolj malo uporabljali, ker je bilo prevroče in predolgočasno hoditi po njej.

Severno od Koroške ceste je med Gosposvetsko ulico in gostilno Krona bilo polje, po drugi svetovni vojni so ga pozidali z bloki.

Proti koncu 50-ih in v začetku 60-ih let so postopoma zrasle hiše na Reginčevem bregu in ostale stanovanjske hiše v naselju. Konec 60-ih let in začetku 70-ih let se je postopoma začelo podiranje barak in zidava blokov. Zadnje barake in menzo so podrli pred nekaj leti. Danes na tem mestu stojita dva bloka Zlato polje 3f, g in 3j, k.

V današnjih časih mnogi Kranjčani sploh ne vedo, kje se nahaja prvotno Zlato polje. Večinoma poznajo samo zgornji del krajevne skupnosti – to je bloke nad Koroško cesto, zdravstveni dom in šole.

Priloženi slikovni material je naša domača, rodbinska last.

avtor: Maja Štalec

*Savski drevored nekdaj
(naslikal: slikar samouk Anton Kristan)*

Na Zlatem polju deluje krajevni Rdeči križ

Dolgoletno tradicijo članstva Rdečega križa na Zlatem polju še vedno neguje približno 600 članov, ki jih z delom na terenu zastopa osemčlanski odbor, poleg njega pa še nadzorni odbor in skupina poverjenikov.

Predsednik odbora je Franci Košnjek s Krožne ulice, njegov namestnik je Miro Rant s Kidričeve c. 31, tajnica Marjana Vertovšek z Gosposvetske ul. 15, blagajnik Aleksander Ravnikar st. z ul. F. Rozmana - Staneta 5, ter člani Bojan Tomažin z Gosposvetske ul. 17, od katerega smo se za vedno poslovili 9. junija letos, Tonka Peric s F. Rozmana - Staneta 1, Mihaela Puconja z Gradnikove ul. 3, Angela Rjavec z Gradnikove ul. 2, Mariji Murovec z ul. F. Rozmana - Staneta 4 pa je zaradi odselitve v Dom starejših občanov Preddvor članstvo v odboru prenehalo.

Nadzorni odbor predstavljajo Anica Jenšterle, Ul. 1. avg. 9, Janez Lotrič, Levstikova 10. Poverjeniki pa so Cvetka Koželj, Kidričeva c. 34, Danica Ravnikar, FRS 5, Dušan Breščak, Gradnikova 5, Pavla Pegam, Krožna ul. 13 in Ivica Kaurin, Ul. 1. avg 7, ter Nada Božovič z Levstikove ulice 1.

Vsi navedeni in še kdo, se na terenu, v svoji soseski in bližnji okolici trudijo, da bi delo RK ne zamrlo.

RK Zlato polje vsako leto organizira srečanje najstarejših krajanov, skupaj s Krajevno skupnostjo Zlato polje, zadnji dve leti v septembru, prejšnja leta pa junija. Povabimo vse krajanke, ki v tekočem letu dosežejo starost 80 let ali več, in živijo doma, na svoji stalnih naslovih. Kar nekaj je takih, ki so se preselili ali k otrokom ali v domove upokojencev in ker zanje nimamo dovolj podatkov, jih ne moremo povabiti. Se pa tega srečanja vsako leto udeleži več starejših, letos jih je kar 213:

Veliko jih je v domovih ali pri sorodnikih, tako da jih na domačih naslovih na Zlatem polju živi le okoli 160.

letnik	1907	1912	1914	1916	1917	1918	1919	1920	1921
število	1	3	1	4	3	3	6	8	15

letnik	1922	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930
število	18	12	19	12	16	21	26	17	28

Aktivni člani KO RK pobirajo te prispevke oz. »članarino« med prebivalci Zlatega polja, pri čemer morajo včasih slišati marsikatero bridko, čeprav niso ne krivi, ne dolžni. Poskušajo se angažirati tudi med ljudmi, da poizvedo za socialno ogrožene, kronično bolne ali prizadete, ki bi bil potrební kakršnekoli pomoči – od druženja do materialne pomoči. Pri tem se tudi potrudijo z obiski in obdarovanjem, ali kako drugo vrsto pomoči, ob smrti članov se udeležijo pogreba ali vsaj prispevajo kak šopek in svečo v spomin iz lastnih sredstev KO RK.

Druga zelo pomembna naloga je organizacija krvodajalstva, tako akcij kot pridobivanja novih krvodajalcev. Le- te iščejo predvsem med mlajšimi, saj sicer velja starostna omejitev.

Opozoriti je treba, da se sem in tja pojavijo kaki lažni pobiralci članarine ali prispevkov, zato opozarjamo, da v primeru, ko takega človeka ne poznate, zahtevate od njega pooblastilo ali ga preverite pri katerem od zgoraj navedenih članov, ki ga poznate.

S srečanja starejših leta 2009

Sodelujemo tudi z območno organizacijo RK, ki deluje na Bleiweisovi 16 v Kranju. V letošnjem letu znaša »članarina« 5 € po osebi, obstaja pa tudi družinski popust.

Vsa sredstva, ki jih tako zberemo, tudi sami porabimo, za stroške, ki jih zahteva organizacija posameznih dejavnosti in sicer:

- letno srečanje najstarejših krajanov (nad 80 let)
- organizirano merjenje sladkorja v krvi za krajane – stroški lističev
- stroški organiziranega merjenja krvnega tlaka
- pogostitev krvodajalcev
- za obdaritve ob obisku bolnih članov
- za žalne sveče ob smrti članov RK
- za pošiljanje vabil krvodajalcem in za predavanje krvodajalcem
- za srečanje krvodajalcev v državnem merilu (Veržej)
- za prednovoletne obiske pri starejših, bolnih, onemoglih ali nepokretnih krajanih na njihovih domovih ali v bližnjih domovih upokojencev.

Vsak strošek mora potrditi oz. odobriti upravni odbor KO RK Zlato polje. Vsem članom in podpornikom se zahvaljujemo za njihove prispevke in za zaupanje. Vabimo pa tudi vse, ki še niso vključeni v naše delo, da se nam pridružijo – pokličite katerega od zgoraj navedenih članov ali ga pocukajte za rokav. Veseli bomo vsake nove moči.

Krajevni odbor Rdečega križa

Logotip Globalnega meseca astronomije, ki spodbuja k opazovanju nebesnih teles.

ZELO USPEŠNO JAVNO ASTRONOMSKO OPAZOVANJE

Letošnji april je bil globalni mesec astronomije, katerega namen je bil izvesti čim več javnih astronomskih opazovanj in s tem ljudem približati astronomijo in jim omogočiti pogled skozi teleskop. Na OŠ Franceta Prešerna Kranj že sedmo leto izvajamo izbirni predmet astronomija. Skupaj z učenci smo se odločili, da naše znanje delimo z drugimi učenci, starši in krajani, zato smo jih v soboto 17.4. zvečer povabili na šolsko igrišče.

V jasnem večeru se je zbralo presenetljivo veliko ljudi, po oceni med 80 in 100, vseh generacij. Skozi šolski teleskop in teleskop učenca Mateja Granule so si lahko ogledali Luno in planete Saturn, Venero in Mars, naučili smo jih poiskati Severnico in nekaj ozvezdij, opazovali smo iridijev blisk in odgovarjali na številna vprašanja. Pri slednjem se je v veliko pomoč izkazal tudi naš krajan, astronom prof. Marijan Prosen, ki se je prijazno odzval našemu vabilu. Starejše občanke so se posebno zanimale za ozvezdja živalskega kroga, ali drugače rečeno za znamenja horoskopa. Na nebu smo jim ta večer lahko pokazali le znamenje Bika, Dvojčkov, Leva in delno Device. Poiskali smo tudi najsvetlejšo zvezdo Sirij in lahko opazovali, kako slikovito spreminja barvne odtenke.

Na dveh računalnikih so učenci predstavljali program Stellarium, ki simulira trenutno situacijo na nebu, na enem pa so se vrteli filmčki o opazovanih planetih.

Obiskovalci so bili nad dogodkom navdušeni, prav tako pa tudi mi nad njihovim odzivom.

Po jesenski smoli z vremenom je bilo to prvo uspešno izvedeno javno astronomsko opazovanje, ki nam je dalo veliko spodbude za vnaprej.

Naslednje opazovanje bo predvidoma jeseni. Bodite pozorni na plakate in se nam pridružite pri odkrivanju skrivnosti vesolja in občudovanju lepot nočnega neba.

Marjana Sitar

Zvezde sredi leta in še kakšna zanimivost zraven

avtor: Marijan Prosen

Mednarodno leto astronomije 2009 s številnimi javnimi opazovanji, predavanji, delavnicami, razstavami fotografij vesoljskih objektov in astronomskih inštrumentov itn. se je uspešno zaključilo. Slovenci smo imeli uradni zaključek 14.1.2010 na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Izrečenih je bilo veliko pohvalnih besed o slovenskih astronomskih prispevkih, pa tudi precej obljub, da bodo naši astronomi še naprej tako odlično prikazovali in razlagali pojave in dogodke ter najnovejša odkritja v vesolju.

Prikaz poteka Luninega mrka; fotografija z razstave Od Zemlje do vesolja v Tivoliju v Ljubljani. (Foto: Maja Prosen)

Zdaj smo že sredi novega koledarskega leta. 21. junija se začne poletje. Imamo najdaljši dan, ki traja 16 ur. Od tega datuma dalje se dnevi krajšajo vse do božiča, ko nastopi najkrajši dan.

Kako pa je z zvezdami v tem poletnem času? Zvečer se na južni strani neba še prikazujejo spomladanski ozvezdji Volar in Devica, a bosta polagoma prepustili prostor poletnim zvezdam. Blizu Volarja lahko opazimo majhno ozvezdje Venec, sestavljeno iz sedmih zvezd v obliki polkroga. Čeprav je ozvezdje majhno, o njem kroži precej zanimivih zgodb. Poglejmo zgodbo iz grškega bajeslovja, ki pripoveduje, kako je nastalo ozvezdje Venec.

≈

V atenskem pristanišču so bili ljudje zelo žalostni. Tega dne je proti otoku Kreti izplula ladja, na kateri je bilo sedem mladenk in sedem mladeničev, ki so jih morali podložni Atenci vsakih sedem let žrtvovati kot krvni davek kretskega kralju Minosu. Na Kreti so mladenke in mladeniče zaprli v labirint (blodnjak), kjer so čakali, da jih požre Minotaver, pošast s človeškim telesom in bikovo glavo. Iz labirinta ni bilo mogoče najti izhoda, če si vstopil vanj.

V preteklosti ni nihče od mladenk in mladeničev ušel grozni usodi in se rešil. Minotaver je vse po vrsti požrl. Zdaj pa je posvetil žarek upanja. Z ladjo se je med mladeniči peljal tudi veliki atenski junak Tezej, izvrsten bojevnik, ki je prisegel, da se bo spopadel z Minotavrom in ga ubil.

Ladja je priplula na Kreto. Kralj Minos je obljubil, da Tezeja in njegove tovariše osvobodi, Atene pa oprosti plačevanja krvnega davka, če Tezej ubije Minotavra. Kralj je bil seveda prepričan, da Tezej ne more zmagati, saj se bo moral golorok spopasti s pošastjo. Pa tudi iz labirinta, ki ima številne zavite in lažne hodnike, ne bo našel izhoda. Labirint je za vsakega predstavljal nerešljivo uganko. Še vsak se je v njem izgubil.

Kraljeva hči, Ariadna, je opazila samozavestnega in postavnega Tezeja in se vanj zaljubila. Pripravljena mu je bila pomagati, če jo vzame za ženo. Na skrivaj mu dala meč in klopčič preje, ki naj jo odvija in pusti za seboj, ko bo šel po labirintu. Na ta način bo našel pot ven iz labirinta, če bo ubil Minotavra.

V silovitem spopadu je Tezej ubil strašnega Minotavra in nato s tovariši srečno prišel iz labirinta. Takoj so se vkrcali na ladjo in skupaj z Ariadno odpluli proti Atenam.

Na poti domov so se za nekaj časa ustavili na majhnem otoku. Nekega jutra, ko je Ariadna še spala, pa je nehvaležni Tezej s tovariši odplul kar brez nje. Najbrž si v Atene ni upal pripeljati svoje neveste, ker je bila hči kralja, ki so ga Atenci sovražili iz dna srca.

Ariadna je tako ostala sama. Ob morski obali jo je vso objokano in pretreseno našel bog vina Dioniz. Ariadnina lepota in milina sta ga povsem prevzeli. Zaljubil se je v Ariadno in jo zaprosil za roko. Poročila sta se. Za poročno darilo ji je podaril zlat venec s sedmimi svetlečimi diamanti.

Kmalu po poroki je Ariadna umrla. Dioniz je zelo žaloval. Zatega venca, ki je stalno spominjal na njegovo ljubljeno ženo, ni hotel več imeti pri sebi. Zalučal ga je visoko na nebo. Tam je venec obstal do današnjih dni, njegovih sedem svetlih diamantov pa zdaj sveti kot sedem svetlikajočih zvezdic ozvezdja Venec.

≈

V avgustu se visoko na nebu vsidrajo tri svetle zvezde: Vega nad glavo, levo od nje zvezda Deneb, pod njima pa Atair. Te tri zvezde oblikujejo dobro viden poletni nebesni trikotnik, ki bo še nekaj mesecev krasil naše večerno in nočno zvezdno nebo.

Na zahodnem delu neba ta čas zvečer močno sveti Venera kot Večernica, opazujemo jo lahko vse do sredine jeseni. Planet Jupiter pa bo v najprimernejših legah za opazovanje septembra, ko bo viden vso noč.

Sredi avgusta opazujemo tudi utrinke Perzeide, ki so ostanki razpadlega kometa iz leta 1862. Delčki kometa z veliko hitrostjo prilete v Zemljino ozračje in se zaradi trenja z zračnimi molekulami tako segrejejo, da zgorijo. Za seboj potem puščajo žarečo sled in zasvetijo kot bolj ali manj svetli utrinki na nočnem nebu.

Kometi so majhna vesoljska telesa, ki se gibljejo po sploščenih tirih okrog Sonca. Nekateri se periodično vračajo k Soncu in tako tudi k Zemlji. Pri tem približevanju se jim včasih razvijejo dolgi repi, ki so lahko tako dolgi, kot meri razdalja med Zemljo in Soncem.

≈

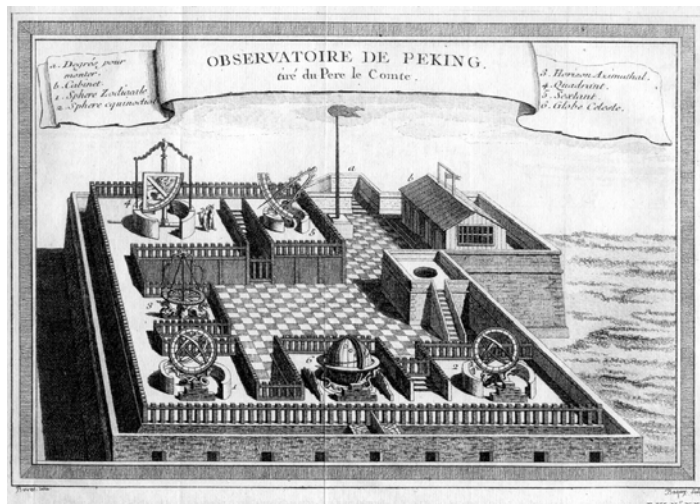
Številne komete je opazoval slavn slovenski astronom na kitajskem cesarskem dvoru **Avguštin Hallerstein** (1703–1774). Enega, ki je po njem imenovan, pa je tudi odkril.

Hallerstein je bil plemenitaš, doma iz Ravbarjevega grada v Mengšu. Bil je jezuit, hkrati pa visoko izobražen matematik in astronom. Kot misijonar je odpotoval na Kitajsko, kjer je postal direktor astronomskega observatorija v Pekingju. Organiziral je astronomske meritve za izdelavo zemljevidov delov obsežnega kitajskega cesarstva, sodeloval pri izdelavi velike zvezdne karte in kataloga več tisoč zvezd itn.

Poleg astronomskih spisov je zapustil še veliko naravoslovnih in etnografskih del o takratni Kitajski, npr. o tamkajšnjih prebivalcih, verah, nošah, o potresih, živalih, pokrajini in tudi o družbenih razmerah. Pisal je v latinščini in kitajščini. Hallersteinovo delo je tako obširno, da še ni v celoti raziskano, posebno tisto, napisano v kitajskem jeziku.

Hallerstein je bil tudi pomemben politik (diplomat) na kitajskem cesarskem dvoru.

Hallersteina imamo za največjega kranjskega astronoma. Njegovo astronomsko delo, ki je svetovnega pomena, Slovenci zelo cenimo. Leta 1999 so naši astronomi odkrili mali planet in mu dali ime Hallerstein. Tako je Avguštin Hallerstein ovekovečen za vse čase, saj je dobil večni spomenik v vesolju oziroma na nebu.

Pekiška zvezdarna v času, ko jo je vodil A. Hallerstein. Na ploščadi vidimo starinske astronomske opazovalne naprave: armilo, kvadrant, sekstant, gnomon (navpična palica), nebesni globus itn.

Policija svetuje

(piše Damjan Nartnik)

Vožnja poleti se v mnogočem razlikuje od vožnje v drugih obdobjih leta. Poleg vročine in gostejšega prometa (zastojem se tudi letos ne bo moč popolnoma izogniti) se na cestah v večjem številu pojavijo tudi tuji vozniki, ki prihajajo iz različnih socialnih okolij, z različnimi voznikiškimi izkušnjami, znanji ter navadami.

Vse udeležence v cestnem prometu, zato v tem obdobju opozarjamo:

- da kljub vročini, gostemu prometu ter morebitnim zastojem ostanejo strpni in upoštevajo cestno prometne predpise;
- da nas do cilja lahko varno pripelje zgolj defenzivna vožnja;
- da je tudi poleti problematična utrujenost, ki jo je moč opaziti pri nekaterih voznikih. Pri daljših potovanjih je zato izredno priporočljivo načrtovati več postankov, pri tem vozilo dobro prezračiti, narediti nekaj razgibalnih vaj ter uživati osvežilne brezalkoholne pijače;
- da utrujenosti ali morebitnih prvih znakov slabega počutja ne gre podcenjevati, saj se znakov velikokrat zavemo prepozno, ko smo že vpleteni v prometno nesrečo;
- da so med vožnjo popolnoma zbrani ter pozorni na dogajanje na in ob cesti, ter da odložijo vse nepotrebne opravke v vozilu za čas, ko bodo vozilo ustavili;
- da pri vožnji poskušajo predvideti dogajanje na cesti in ravnanja drugih ter se na to pravočasno pripravijo;
- da se zavedajo, da na cesti niso sami in da od njihovega ravnanja ni odvisna zgolj njihova lastna varnost, temveč tudi varnost vseh ostalih udeležencev v prometu;
- da naj pokličejo policijo na številko 113, če v prometu opazijo voznika pod vplivom alkohola, voznika, ki je utrujen ali voznika, ki s svojim ravnanjem na drug način ogroža varen potek prometa. Policisti bodo zoper takšnega voznika izvedli ustrezen ukrep in s tem zagotovili varnost drugih udeležencev in njega samega;
- da naj preko sredstev javnega obveščanja redno spremljajo prometne informacije;
- da se pred odhodom na pot prepričajo o morebitnih zastojih in zgoštevah prometa ter glede na pridobljene informacije, za pot izberejo lokalne, regionalne in druge manj obremenjene cestne povezave; (na spletnih straneh so tovrstne informacije na razpolago na www.drsc.si, www.amzs.si ali www.dars.si, oziroma na tel. številkah (01) 530-5300, GSM 031-64-64-64, Mobitelova glasovna info postaja 182 100) ter preko storitev ostalih mobilnih operaterjev.

Vsem želimo srečno vožnjo ter prijetne, predvsem pa varne poletne dni.

Odpadke boste pravilno ločevali že doma

V mestni občini Kranj uvajamo ločeno zbiranje odpadne embalaže in bioloških odpadkov od vrat do vrat. Razdeljevanje novih zabojnikov po posameznih območjih v občini že poteka.

V krajevni skupnosti Zlato polje smo zabojnike večinoma že razdelili.

V individualnih hišah ste vsi prejeli zabojnike za odpadno embalažo, zabojnike za biološke odpadke pa tisti, ki ste se preko vprašalnika opredelili, da boste biološke odpadke ločevali z dodatnimi rjavimi zabojniki. Če tega še niste storili, vas prosimo, da nam čim prej sporočite ali boste kompostirali na svojem vrtu ali želite dodatni zabojnik za zbiranje bioloških odpadkov.

Stanovalci večstanovanjskih objektov boste avtomatično vključeni v sistem rednega ločenega zbiranja in odvoza bioloških odpadkov, saj možnosti za kompostiranje svojih odpadkov nimate. Tako boste stanovalci po novem imeli tri zabojnike: obstoječe zabojnike za mešane komunalne odpadke in dodatne zabojnike za odpadno embalažo in za biološke odpadke.

Pred razdeljevanjem zabojnikov vas bomo po pošti pravočasno obvestili in vas z vsemi spremembami in urnikom odvoza odpadkov dodatno seznanili. Na dom boste v prihodnjih dneh prejeli tudi priročnik o pravilnem ravnanju z odpadki.

Zabojniki na Ekoloških otokih ostajajo še naprej v uporabi. Tam boste še vedno odlagali odpadke kot do sedaj. (okroglo steklo, plastenke, časopise, itd).

Kljub temu, da boste odpadke dosledno ločevali, je še vedno nekaj odpadkov, ki se jih ne da predelati. Te odložite v zabojnik za mešane komunalne odpadke. Novi zabojniki za odpadno embalažo in zabojniki za biološke odpadke ne bodo nadomeščali vašega obstoječega zabojnika za mešane odpadke. Omogočali bodo le, da odpadke dosledno ločujete že doma.

V zabojnik z rumenim pokrovom boste odlagali kovinsko, plastično embalažo, papirno in sestavljeno embalažo. Zbrane odpadke odpeljemo v predelavo.

Pomembno je, da kuhinjski in vrtni odpadki ne bodo več končali v zabojniku za mešane odpadke, saj se pri odlaganju bioloških odpadkov skupaj z ostalimi odpadki na odlagališčih sprošča toplogredni plin, ki ima negativen vpliv na okolje. Biološke odpadke moramo odložiti ločeno.

SKLENITE NOVO PRIJATELJSTVO AVTOMOBILSKA ZAVAROVANJA Z NOVO ODŠKODNINSKO ASISTENCO

Se vam je že zgodilo, da ste bili udeleženi v prometni nesreči, ki jo je povzročil zavarovanec druge zavarovalnice? Ste vedeli, kaj morate storiti? Ste za povrnitev škode, ki ste jo utrpeli, porabili veliko časa in odvečnih poti?

Z novo Avto odškodninsko asistenco AS si odslej lahko v primerih, ko je škodo povzročil zavarovanec druge zavarovalnice, zagotovite hitro in kakovostno uveljavljanje odškodninskega zahtevka na enem mestu, pri **Adriaticu Slovenici**. Kot nogometašu Zlatku Dediču, lahko Adriatic Slovenica tudi vam prihrani odvečne poti in skrbi. Pa naj gre za škodo na odbijaču vašega avtomobila ali za uveljavljanje odškodnine

zaradi udarca v koleno, ki ste ga utrpeli ob prometni nesreči. In še več! Vaš osebni skrbnik vas bo obveščal o reševanju odškodninskega zahtevka in za vas uredil vse, da bo odškodnina izplačana kar najhitreje. Mar ni to dober temelj za sklenitev novega prijateljstva?

PRIDRUŽITE SE NOGOMETAŠEM NA SVETOVNEM PRVENSTVU! Sodelujte v nagradni igri in morda boste prav vi eden izmed 3 srečnejšev, ki jih bo Adriatic Slovenica popeljala v Južnoafriško Republiko! Podelili bomo tudi 20 nogometnih majic AS. Več o nagradni igri in nagradni kupon lahko najdete na spletni strani www.adriatic-slovenica.si.

www.adriatic-slovenica.si

AdriaticSlovenica **as**
Zavarovalna družba d.d. • Članica Skupine KD Group

PE Kranj, Kidričeva c. 2, 4000 Kranj; tel . 04/ 28 17 000, fax. 04/ 28 17 010

URADNE URE V TAJNIŠTVU KS ZLATO POLJE:

Ob ponedeljkih od 16. do 18. ure so uradne ure v prostorih KS Zlato polje, ul. Franca Rozmana Staneta 13 - 1. nadstropje. Stranke osebno sprejema tajnica KS. V času uradnih ur tudi na telefonski št.: 20 11 972. Sporočila pregledamo tudi na naslovu: kszlatopolje@t-2.net